

Net Neutrality – ANCOM/ APTI 5.06.2012

Lucian Obrocea
Presedinte
Asociatia Interlan

Interlan & Piata telecom din Romania

- ❑ **Interlan este o asociatie formata din furnizori de Internet si totodata un Internet Exchange.**
- ❑ **Un Internet Exchange este un punct in care operatorii pot face schimb de date intre ei facil si la un cost redus. In esenta acesta este un mijloc prin care traficul de Internet este facilitat nu restrictionat. Si este disponibil oricaror operatori sunt interesati de facilitarea accesului pentru abonatii sai.**
- ❑ **Neutralitatea, prezenta sau absenta, afecteaza si implica nu doar consumatorii ci si operatorii de telecomunicatii.**
- ❑ **In Romania numarul de operatori conform datelor de la ANCOM este de aproape 1000. Numarul de utilizatori de Internet este de approx. 6 milioane. Daca 6 milioane de utilizatori nu este un numar iesit din comun, 1000 operatori este ceva ce rar putem intalni intr-o singura piata**

Piata telecom din Romania

- ❑ **Cei 1000 furnizori pot fi impartiti in 2 categorii.:**
  - ❑ 1-2% din acestia formeaza un oligopol pe parte de acces 3G si prin linii fixe
  - ❑ iar restul de 98-99% sunt intr-o competitie reala si constanta cu alti 5-10-20 operatori. Acest tip de operatori sunt aceia a caror situatie o cunosc bine, ei incadrandu-se in tiparul membrului Interlan.
- ❑ **Piata de servicii de Internet din Romania a fost modelata de acesti 98-99% din operatori, ce au introdus conexiunile cu trafic nelimitat, viteze de zeci de megabiti si abonamentele cu preturi mai mici fata de sute de euro/luna.**
- ❑ **Desi se spune uneori ca acest model de business a daunat efectiv business-ul de ISP, in esenta aceste companii au fortat piata spre punctul actual in care Romania este tara cu una din cele mai mari viteze medii de acces la Internet din lume**
- ❑ **Tot aceste companii au asigurat conectivitate pentru sute de mii de gospodarii si locuri de munca pentru zeci de mii de oameni atunci cand alternativa nu a existat sau nu a fost una avantajoasa.**

Neutralitatea in Romania

- ❑ **Disparitia neutralitatii este sau poate fi justificata prin mai multe argumente:**
  - ❑ Decongestionarea retelelor supraincarcate
  - ❑ Oferirea de servicii specifice in pachete reduse ca si pret fata de accesul total
  - ❑ Dorinta de a genera un venit suplimentar din produse suplimentare
  - ❑ Dorinta de a restrictiona accesul la servicii ce pot face concurenta altor produse aflate deja in portofoliul furnizorului telecom
  - ❑ S.A.

- ❑ **In fapt neutralitatea este de fapt selling-point-ul care a crescut business-ul acelor 98-99% din operator in urma cu 5-10 ani. Si poate fi in continuare un selling point pentru acestia.**

- ❑ **Inaintea acestor operatori neutralitatea 100% nu a existat in Romania. Neutralitatea pe care o evoc acum este una legata de durata si capacitatea de acces si nu una direct legata de continut. Odata cu acesti operatori s-a oferit in premiera si cu adevarat acces liber la servicii multimedia, ce necesitau viteza mare, la transferuri si comunicare prin Internet cu prietenii si rudele din lumea intreaga prin orice protocol existent. Pe scurt, acces permanent si nelimitat la Internet.**

Disparitia Neutralitatii

- ❑ **Aceasta modificare a tipului de serviciu disponibil in piata a dus si la comportamentul actual al utilizatorilor si obisnuinta acestora de a accesa orice, oricand si oricat.**
- ❑ **Iar acest comportament si aceste servicii sunt acum puse efectiv in pericol in cazul diferentierii nejustificate.**
- ❑ **In Romania disparitia neutralitatii ar putea afecta consumatorul intr-o masura mai mare decat o face in tari precum Canada, SUA si alte tari unde discutiile de de-neutralizare sunt mult mai avansate**
- ❑ **Acest lucru se datoreaza faptului ca respectivii consumatori din tarile acestea sunt obisnuiti din start cu servicii inferioare si restrictive, comparative cu cele din Romania.**

Disparitia Neutralitatii

- ❑ **Pentru a incheia ideea legata de operatori si modul in care utilizatorii folosesc Internetul, pot sa spun doar ca**
  - ❑ acei 98-99% din operatori vor exista in continuare si vor putea sustine servicii libere indiferent de practicile altor operatori
  - ❑ pentru acesti operatori este mai eficient atat dpdv. competitiona cat si tehnico-economic sa mentina un serviciu liber la acces fara prioritizarea excesiva a unor anume elemente sau restrictionarea altora
  - ❑ retelele acestor operatori vor putea fi adaptate in cazul in care traficul se va dubla sau tripla in urmatorii ani
  - ❑ consumatorii sunt si vor fi liberi pentru a alege acel serviciu ce ii avantajeaza cel mai mult. Pentru ca aceasta sa se intample este necesar ca acestia sa fie
    - ❑ corect informati prin campanii ale institutiilor abilitate(precum ANCOM, Protectia Consumatorului)
    - ❑ iar in ofertele furnizorilor sa fi obligatoriu sa se specifice in clar si pe intelesul consumatorului ce servicii sunt restrictionate (nu doar in contracte)

Legal & Competitional

- ❑ Legat de efectele legale ale neutralitatii, exista o serie intreaga de argumente ce au fost deja prezentate.
- ❑ Puctual doresc sa reamintesc ca exista situatii de criza in care operatorii trebuiesc sa intervina asupra accesului utilizatorilor dar aceasta nu este o practica dorita. In general trebuie retinut ca operatorii si-au administrat cu succes in trecut retelele fara “lezarea” utilizatorilor
- ❑ Obligativitatea unor actiuni precum 3 strikes fara o implementare corecta sau blocarea accesului la unele site-uri fara o analiza ferma a acestora ar putea afecta un sistem competitional inca foarte fragil ce poate duce la efecte mult mai grave decat pot fi prevazute intr-o analiza sumara.